

Radek VALENTA, Československé vojenské cvičení v r. 1936, Praha, FF UK 2012, 73 s. +
22 obr. příloh.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Tématem této bakalářské práce je závěrečné vojenské cvičení roku 1936. Jde o mimořádně objemnou práci, k níž autor využil neobyčejně rozsáhlého souboru archivních materiálů MNO a Vojenské kanceláře prezidenta republiky z fondů Vojenského ústředního archivu – Vojenského historického archivu. Tento fundament je doplněn solidní znalostí literatury o dějinách prvorepublikové armády a výběrově také excerpčí dobového tisku.

Práce je uvedena dvěma přehlednými kapitolami o vzniku a vývoji československé armády v letech 1918–1936. Myslím, že důležitá je následující kapitola o vývoji charakteru vojenských cvičení ve druhé polovině „dlouhého“ 19. století: ukazuje, jak se cvičení v éře náčelníka štábu Franze Conrada von Hötzendorf poprvé přiblížila podmínkám reálného boje.

Klíčovou částí bakalářské práce je detailní popis průběhu závěrečného cvičení od 21. srpna 1936 do 24. srpna 1936. Cvičení probíhalo v oblasti Pardubicka a Chrudimska, jeho ředitelem byl náčelník Hlavního štábu Ludvík Krejčí, rozhodčím byl Sergej Vojcechovský; tzv. Modré armádě velel gen. Lev Prchala, jeho protivníkem, velitelem červených, byl gen. Eduard Kadlec. Z hlediska strategického nemělo cvičení – vzhledem k tomu, že na sebe narazily dvě přibližně stejně silné armády – valného významu. Bylo zamýšleno především k procvičení součinnosti vojsk, k otestování taktické připravenosti armády a k prověření připravenosti velitelů na všech úrovních. Valenta detailně popsal průběh cvičení den po dni a ve třech zvláštních podkapitolách čtenáře také podrobně seznámil s poznatky, jež čs. armáda z tohoto cvičení vyvodila. Zvláštní kapitolu věnoval autor činnosti rozhodčí služby při cvičení. Je dobře, že autor na závěr zařadil i kapitolu o účasti zahraničních delegací na těchto manévrech i podrobnou kapitolku o tiskových ohlasech tohoto cvičení.

Jestliže jsem vyznění práce dobře porozuměl, patří Radek Valenta (podobně jako Pavel Šrámek či Pavel Minařík) k těm historikům meziválečného vojenství, kteří čs. armádu třicátých let hodnotí z hlediska bojové připravenosti jednoznačně, možná bych použil i slova nekriticky, pozitivně. Respektuji takový názor, myslím si však, že pozitivním úsudkům na adresu meziválečné armády by prospěla větší komparace se situací zahraničních armád i hlubší domýšlení souvislostí vnitropolitických, především v práci téměř nereflaktovaný národnostní problém.

Musím říci, že mne Radek Valenta svojí prací příjemně překvapil: šíře, s jakou využil archivního materiálu, mu umožnila vydat konkrétní faktografické svědectví o průběhu

jednoho vojenského cvičení i o míře reflexe, s níž toto cvičení vyhodnotila sama československá armáda. Práce je podle mého názoru sice dílčím, avšak platným příspěvkem k nekončící diskuzi o míře připravenosti čs. armády na případný střet s hitlerovským Německem. Autor tématem meziválečného vojenství opravdu žije – na jednu stranu to je jistě dobře a odrazilo se to i v rozsahu předkládané práce, na druhou stranu bych se ovšem přimlouval za větší snahu objevované archivní prameny kriticky hodnotit a uvádět je do širších souvislostí. Je to, myslím, asi největší slabina předkládané práce: má spíše charakter materiálové studie; to je také především důvod, proč přes řadu pozitiv práci navrhuji hodnotit **velmi dobře.**

Praha, 4. 9. 2012

prof. PhDr. Ivan Šedivý